

Εκδότης — Διευθυντής  
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ  
Επιμέλεια ύλης  
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ  
28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1989  
Αριθμός φύλλου 145  
Τιμή φύλλου δρχ. 25  
Ηράκλειο 1866, αριθ. 110

# ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ



ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

## Η ΑΝΟΜΒΡΙΑ

Τέλειωσε και ο Φλεβάρης χωρίς βροχή. Δυο ολόκληροι μήνες, στην καρδιά του χειμώνα, ο Γενάρης και ο Φλεβάρης χωρίς νερό. Μέρες με πολύ χαμηλή θερμοκρασία, μέχρι 4—5 βαθμούς, με πάχνη που κρατούσε πολλές ώρες και μετά την ανατολή του ήλιου. Δυνατοί βοριάδες με ζημιές στον ελαιόκαρπο και τις άλλες καλλιέργειες. Αλλά και μέρες με υψηλές θερμοκρασίες που πλησίαζαν τους 25—30 βαθμούς.

Πολύ λίγες είναι οι μικροπηγές που επηρεάστηκαν από τις βροχοπτώσεις του Δεκέμβρη και το χιόνι, που τότε έπεσε στα πάνω από την επαρχία Λασιθιώτικα βουνά. Πηγές όμως που επηρεάζονται από τις σκόρπιες στην επαρχία γεωτρήσεις και που το περασμένο καλοκαίρι είχαν ξεραθεί, δεν παρουσίασαν καμιά υγρασία. Ούτε σφήνη να πιει, όπως λέγε ο κάτοικος της επαρχίας μας. Κακό σημάδι, συμπληρώνουν. Γιατί αυτό σημαίνει πως η λεκάνη από την οποία κάθε γεώτρηση παίρνει νερό δεν γέμισε, για να περισσέψει, τώρα που δεν γίνεται άντληση, ώστε να δώσουν και οι μικρο-

γές. Έτσι μεγαλώνει μέρα με τη μέρα ο φόβος πως και οι γεωτρήσεις δεν θα μπορέσουν να καλύψουν τις ποτιστικές περιοχές που χρόνο με το χρόνο αυξάνονται και σε σύγκριση με περασμένα χρόνια έχουν φτάσει σε πολύ μεγάλες εκτάσεις.

Προβλήματα θα παρουσιαστούν και στη κτηνοτροφία, γιατί το χόρτο που φύτεωσε δεν μπόρεσε να μεγαλώσει, αλλά κι αυτό με τις τελευταίες αυξημένες θερμοκρασίες ξεράθηκε. Τα χωράφια άρχισαν να χάνουν το πράσινο χρώμα και η φύση να παίρνει τη μορφή που μόνο στα τέλη του Μάη ή αρχές Ιουνίου παρουσίαζε τα περασμένα χρόνια.

Απομένει μόνο η ελπίδα μήπως το Μάρτη και Απρίλη έχουμε όψιμες βροχοπτώσεις που, έστω και αργά, μπορεί να μην ενισχύσουν τα υπόγεια νερά, θα διευκολύνουν όμως τις καλλιέργειες, που τα οργώματα έχουν σταματήσει, αλλά και οι γεωτρήσεις δεν θα είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθούν νωρίς, και οι ελπί-

δες για μικρότερη λειψυδρία το καλοκαίρι, θα αυξηθούν.

Ελπίδες λοιπόν, αφού στην περίπτωση αυτή δεν μας μένει τίποτε άλλο. Ο άνθρωπος ανέπτυξε την επιστήμη σε πολλούς τομείς, βαδίζει ολοταχώς προς τ' άστρα, κατασκευάζει όπλα, ομαδική καταστροφής της ανθρωπότητας μέσα σε λίγα λεπτά, μα στο να βοηθήσει τη φύση να κρατηθεί σε σχετική ισορροπία, δεν μπόρεσε να κάνει τίποτα μέχρι σήμερα.

Θα λύσει άραγε κάποτε το πρόβλημα της τεχνητής βροχής σε ωφέλιμο κόστος, που τόσο έχει ανάγκη η γη σ' όλα της τα σημεία; Σήμερα στον τόπο μας κι αλλού. Μα καθημερινά όλο και κάποτε;

Να το μεγάλο πρόβλημα που καλούνται πάντα οι επιστήμονες όλου του κόσμου, μα και οι κυβερνήσεις να λύσουν, αν τι να προετοιμάζονται, για τον πόλεμο των άστρων, που με τόσο απλοχεριά χρηματοδοτείται.

## Παρατηρήσεις για τον Κρητικό Μινωικό Πολιτισμό και την Αρχαία Βιάννο

Του κ. ΕΜΜ. ΜΑΣΤΡΟΓΑΜΒΡΑΚΗ, τ. Εφέτη

2ο  
«Η διαρκής ειρήνη της Μινωικής Κρήτης, την οποία ο Άρθουρ Έβανς ονόμασε «Μινωική Ειρήνη», ήταν το μόνιμο καθεστώς των ευτυχισμένων και ειρηνικών ανθρώπων, οι οποίοι αγνοούσαν τις πολεμικές περιπέτειες. Αποτελούσε συνενώσεως ο μινωικός πολιτισμός μια ειρηνική όαση μέσα στη θυελλώδη εποχή του χαλκού, ανάμεσα σε άλλους λαούς που ήταν άγριοι και που είχαν ως σκοπό τις κατακτήσεις άλλων κρατών και ως μέσο επιτυχίας είχαν την πρωτόγονη και θηριώδη πολεμική δράση. Είναι ιστορικά εξαιρετικά σημαντικό ότι ο Κρητικός λαός σε καμιά εποχή δεν έκαμε κατακτητικούς πολέμους.

Όλοι οι πόλεμοι που έκαμαν οι Κρήτες ήταν αμυντικοί και

έγιναν εξ ανάγκης και με τον μοναδικό σκοπό να εξασφαλίσουν και να διατηρήσουν την ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα και την ελευθερία τους. Από τα ανωτέρω φαίνεται ότι στην Κρήτη αναπτύχθηκαν για πρώτη φορά οι ανθρωπιστικές τάξεις ως κοινωνικός θεσμός και ότι ο λαός της Κρήτης αποζητούσε τη χαρά της ζωής με απολαύσεις εξευγενισμένες».

Και πιά κάτω:

«Κατά την μακραίωνη περίοδο του μινωικού πολιτισμού και της θαλασσοκρατίας της Κνωσού δεν υπήρξε περίπτωση που να εμφανίστηκαν πειρατικές δραστηριότητες και άλλες ληστρικές πράξεις των Κρητών στις ελληνικές θαλάσσιες περιοχές και γενικώς στη

Μεσόγειο. Επίσης ποτέ οι Κρήτες δεν ανέλαβαν μισοφορική στρατιωτική υπηρεσία σε ξένα κράτη. Είναι τελείως ψευδές και απαράδεκτο να υποστηρίζεται ότι η πολιτική ηγεσία των περισσότερων κρητικών πόλεων — κρατών προσέταξε και καλλιέργησε τη δραστηριότητα των Κρητών προκειμένου να απαλλαγεί από τις διαμαρτυρίες των ακτημόνων. Και αυτό γιατί, όπως ήδη αναφέραμε, ο Μίνως με τη θέσπιση σαφών νόμων και τη χρηστή διοίκησή του, κατόρθωσε να προσφέρει στους Κρήτες απόλυτη ελευθερία, οικονομική ανεξαρτησία και κοινωνική ευημερία, ώστε να απολαμβάνουν όλα τα αγαθά και να είναι ευτυχισμένοι, χω-

ρίς να έχουν ανάγκη να προσφύγουν στις ανωτέρω εγκληματικές πράξεις».

Σε άλλο σημείο της μελέτης του ο κ. Μαστρογαμβράκης, αντικρούοντας την άποψη ότι οι Κρήτες επιδίωξαν στην πεπραγία, γράφει:

«Ο Έλληνας ιστορικός Θουκυδίδης (Α' 4) αναφέρει ότι ο Μίνως δεν ήταν πρόσωπο μυθικό αλλά πραγματικό και είχε όντως υπάρξει. Ο Μίνως ήταν ο αρχαιότερος βασιλιάς της Κρήτης, ο οποίος εδμήσθη ναυτικό. Επεξέτεινε την κυριαρχία του στο μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών θαλασσών, κατέλαβε τις Κυκλάδες, αποίκισε πρώτος τις περισσότερες από αυτές, έδωξε τους Αρκές, περιόρισε όσο μπόρεσε αρχικά την πειρατεία και αργότερα όταν η οργάνωση του ναυτικού του συμπληρώθηκε, οι θαλάσσιες συγκοινωνίες έγιναν ευκολότερες, γιατί καταδίωξε αποτελεσματικά τους πειρατές και απάλλαξε τον Αιγαίο από τις συμφορές των πειρατών και εξασφάλισε στους κατοίκους την ελευθερία τους. Ακολούθως εγκατέστησε βασιλιά των νησιών τον αδελφό του Ραδάμανθυ, ο οποίος επεξέτεινε στα νησιά και βελτίωσε ακόμη περισσότερο τη νομοθεσία του Μίνωα και με τη σωφροσύνη που τον διέκρινε και τον ενάρτετο χαρακτήρα του, άσκησε με ισονομία και δικαιοσύνη τη βασιλική του εξουσία, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι των νησιών, αφού απαλλάχτηκαν από τους πειρατές, απέκτησαν την ελευθερία τους και ασχολήθηκαν με ιδιαίτερο ζήλο στα φιλοερμητικά και παραγωγικά τους έργα, και έγιναν πλούσιοι και ευτυχισμένοι. Το ίδιο συνέβη και με τους κατοίκους των πόλεων της Μικράς Ασίας, διότι και εκεί ο Μίνως εγκατέστησε βασιλιά τον αδελφό του, τον Σαρπηδόνα, που και αυτός εφάρμοξε όλα συμπλήρωσε τους νόμους του Μίνωα και επιπλέον ανέπτυξε το πνεύμα και τις τέχνες των Κρητών και γενικώς κατέστησε ευτυχισμένους τους πολίτες

## ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΡΕΥΜΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΜΟΝΗ

Όπως μας πληροφορήσαν, η ΔΕΗ προχώρησε στην ηλεκτροδότηση της Αγίας Μονής. Έτσι το παλιό αίτημα, που αρκετά είχε προβληθεί από τις στήλες αυτές, έγινε πραγματικότητα. Οι εργασίες του εκεί ανεγειρόμενου Γηροκομείου θα διευκολυνθούν, αλλά και η παραπέρα ανάπτυξη της περιοχής θα επιταχυνθεί.

Το επόμενο βήμα πρέπει να

είναι η ασφαλτοστρωση του δρόμου Βιάννος — Αγία Μονή με μόνιμο αίτημα να εγκαταθεί προς τους οικισμούς Αγίου Νικολάου — Κοιφάτων και Κερατόκωμπος και η λεωφορειακή γραμμή.

Έτσι θα μπορέσει να αναπτυχθεί η περιοχή που τόσο το απαιτούν οι σημερινές συνθήκες.

## Βιάννος, η αρχαία πόλη της Κρήτης

(Απόσπασμα από το «Πόλεις και χωριά της Κρήτης» του κ. ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΣΠΑΝΑΚΗ)

ΒΙΕΝΝΟΣ, η Αρχαία πόλη της Κρήτης, ελληνορωμαϊκή της εποχής. Ηλεκτότερη της σημερινής κομπολής Βιάννος 500 μ. βρισκονται ελάχιστα λείψανα, οχυρώσεις, τάφοι κλπ. Στους Σταδισμούς αναφέρεται ότι ήταν μεταξύ Ιεραπέτνης και Λεβήνος (Λέντα), αλλά μακριά από τη θάλασσα. Ήταν πόλη ανεξάρτητη και αυτόνομη, είχε δική της νομισματοποιία, που είχαν από το ένα μέρος κεφαλή γυναικός (της Αρτέμιδος ή Βιάννης) και από την άλλη άνθος και τη λέξη ΒΙΑΝΝΙ.

Αναφέρεται στους Σταδισμούς της Μεγάλης Θαλάσσης, 320: από Ιεράς Πύδνης (Ιεραπέτρας) εις Βιεννον στάδιον ο' (=70) πολιδριόν εστιν, απέχον της θαλάσσης ρ' (170) από Βένου εις Λεβήνα στάδιον ο' (=70).

Ο Στέφανος Βυζάντιος αναφέρει: Βιεννος, πόλις Κρήτης, οι μιν από Βιένου, τού των Κουρήτων ενός, οι δε από της περὶ τον Άρη γενεσμένης βίας, ον ενόταθα δεδούθει βασιόν υπ' αΐτου δε Εφιάλτου των Παίδων Ποσειδώνος, και μέχρι και νυν τα καλούμενα Εκκατομήνια θύεται τω Άρει. Ο πολιτὴς Βιένιος και δε τιμάς αποπέμπειν τώ τε μιλίω Διί και Βιεννίω. Έστι και ετέρα πόλις εν Γαλλία... Μάλι στα ο PASHLEY, (TRAVELS IN CRETE, I, σ. 278) αναφέρει ότι βρέθηκε τάφος γίγαν-

των κοντά στη Βιάννο και πιστεύεται, ότι είναι του Ύστου, γιατί ήταν 8 και 10 φορές μεγαλύτερο του κοινού ανθρώπου. (Την πληροφορία έχει αντλήσει από την Ιστορία της Κρήτης του Ανδρέα Κορνάρου και από την CRETA SACRA, I σ. 117).

Η MARG. GUARDUCCI, σημειώνει, ότι ήταν 500 μ. δυτικά από το σημερινό χωριό Βιάννος. (Βλ. M. GUARDUCCI, INSCRIPTIONES CRETICAE, I, σ. 29, και στο χάρτη της).

Ως πόλη ελεύθερη, αυτόνομη και ανεξάρτητη έχει υπογράψει συνθήκη με την Τέω της Ιωνίας, για τη χρησιμοποίηση του ιερού του Διονύσου ως ασύλου. (Έδοξεν Βιαννίον τοις κόμοις και τα πόλιν, επειδή Τήριοι φίλοι και συγγενείς υπάρχοντες δια γόνων ψάφισμα... κλπ. (Βλ. GUARDUCCI, ό.π.σ. 30).

Αναφέρεται επίσης μεταξύ των 30 κρητικών πόλεων, που υπόγραψαν τη συνθήκη με τον Ευρυσθενή II της Περγάμου το 170 π.Χ. Ως ελεύθερη πόλη είχε δική της νομισματοποιία (Βλ. J. SVORONOS, NOMISMATIQUE DE LA CRETE ENCIENNE σ. 42).

Στην πολιτική γεωγραφία του Ιεροκλέους αναφέρεται μεταξύ των 22 πόλεων, που ήταν εδρες επισκόπου, και η Βιέννα, το 528. Και στο 9ο

## Συνεχίζεται ο αγώνας των μπανανοπαραγωγών

Μετά την ανοικτή επιστολή των μπανανοπαραγωγών που δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο φύλλο των Β.Ν. πραγματοποιήθηκε συλλαλητήριο στο Ηράκλειο στο χώρο έξω από τη Νομαρχία.

Στην κ. Νομαρχία πέδωσαν υπόμνημα με τα γνωστά αιτήματα των μπανανοπαραγωγών και βασικά την μη εισαγωγή μπανάνας. Δυστυχώς η εξέλιξη των γεγονότων, με την καθυστέρηση που δόθηκε και την κριμμένη απάντηση και την επιμονή των παραγωγών να μην διαλυθούν, προκάλεσε την επέμβαση των ΜΑΤ.

Με οβίδες από δακρυγόνα και θείαφι οι συγκεντρωμένοι είχαν πλατεί σκορπισαν.

Οι-καπνοί γέμισαν την πλατεία και τις γύρω γειτονιές και πολλοί ανύψιστοι κάτοικοι του Ηρακλείου υπέστησαν τις συνέπειες των δακρυγόνων. Η ενέργεια αυτή διακόπηκε με πολλή δυσμέμεια από τον τύπο και τους κατοίκους, έδειξε την αδυναμία του

κράτους να αντιμετωπίσει 200 άτομα ή 50 μονάχα που εκείνη τη στιγμή βρισκονταν μπροστά στη Νομαρχία.

Προσσότερη ψυχραιμία απαιτούσε υπεύθυνους σε τέτοιες στιγμές είναι απαραίτητη.

Παράλληλα συνελήφθησαν τρία άτομα, δύο συνεργιστές, (Γιώργος Ζουμάκης και Χουλιάνης), που αφέθηκαν ελεύθεροι κάτω από την πίεση των παραγωγών, αλλά η δίκη τους δεν έγινε ακόμη.

Δίνωμε στην συνέχεια νεότερα από το θέμα της μπανάνας.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΑΠΑΝΤΑ

(Από το Υπουργείο Γεωργίας στάλθηκε το παρακάτω έγγραφο, με αριθ. Πρωτ. 1126) 3—2—89, στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Άρβης, για ενημέρωση και των υπόλοιπων Αγροτικών Συνεταιρισμών, για τη διακίνηση της μπανάνας:

Σε απάντηση ανοικτής επιστολής σας, (Ιανουάριος 1989), σχετικά με το παραπάνω θέμα, σας πληροφορούμε

τα εξής:

Η μελέτη και βιντεοκασέτα που αναφέραμε στην επιστολή σας δεν έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μας.

Παλαιότερα υποβλήθηκαν μόνο ορισμένα απογραφικά στοιχεία της καλλιέργειας.

Το αίτημά σας, για διευθέτηση εκ μέρους μας συνάντησης με τον Διπλή της Επιτροπής της ΕΟΚ στα οπωροκηπευτικά, που μας ζητήσατε τηλεφωνικά, μπορεί να εξετασθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που υπάρχει. Εφόσον μας σταλεί η αναλυτική μελέτη της καλλιέργειας που αναφέρατε στην επιστολή σας και από τα στοιχεία της θα κριθεί η παραπέρα παρέμβαση μας. Σε αντίθετη περίπτωση μπορείτε να επιδιώξετε παρόμοια συνάντηση μέσω της αίτησης οργανώσεώς σας στην ΕΟΚ (COPA — COGEGA).

Ο Ειδ. Γραμματέας Σ. ΣΕΦΕΡΙΑΔΗΣ

Στην επόμενη απάντηση ο Αγροτικός Σύλλογος Άρβης

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 4

# ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

## Μουσική, τραγούδι, οργανοπαίχτες της Βιάννου

«BIANNITIKA NEA»

Μηνιαία έκδοση στην υπηρεσία όλων των Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής  
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ  
Όδος 1866 αριθμ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων  
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου  
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ  
Έβαν 83 (στοά Μουρτζή) τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Τριωτών 500 δρχ.  
Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών 600 »

Εμβόσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ  
Έπιστολές για την βλ:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 αρ. 110 Ηράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Ηράκλειο  
Χειρόγραφα δημοσιεύματα ή μή δέν επι-  
στέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν  
τις απόψεις των συντακτών τους.

### ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

#### ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

##### ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ

Δημοσθένης Γ. Τσιγκάνης και  
Ιφυγένεια Ι. Ραπτάκη.

#### ΘΑΝΑΤΟΙ

##### ΣΤΟΝ ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΟ:

Μεγακλής Αγαπάκης  
ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ  
Στέλιος Φιοράκης

#### ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Η Επιτροπή του Πανεπαρ-  
χειακού Μνημειαίου Βιάννου  
ευχαριστεί το ΚΑΠΗ Μοιρών  
για την προσφορά 25.000  
δρχ. που θα χρησιμοποιη-  
θούν για τη διαμόρφωση του  
χώρου του Ηρώου.



Σ' όλους που μας συμπαρα-  
στάθηκαν στην αρρώστια και  
στο θάνατο της αγαπημένης  
μου ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ένα μεγά-  
λο ευχαριστώ μέσ' από την  
καρδιά μου.  
Μιχαήλης Χ. Κουφαλτσάκης

#### ΔΩΡΕΕΣ

##### ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ:

α) Για το Γηροκομείο Βιάννου  
— Ο κ. Γεώργιος Δ. Αγαπά-  
κης στη μνήμη του πατέρα  
του 10.000 δρχ.  
— Η κ. Κατίνα Βασιλάκη α-  
πό την Κ. Βιάννο στη μνήμη

του άνδρα της Μονίλη για  
την συμπλήρωση τριών μη-  
νών από το θάνατό του, 5.  
000 δρχ. (παρελήφθησαν).

— Οι κ.κ. Μανώλης και Κατί-  
να Σηφάκη στη μνήμη των  
γονέων τους 5.000 δρχ. (πα-  
ρελήφθησαν).

— Οι κ.κ. Δημήτρης και Ελευ-  
θερία Ζάχου το γένος Στέρ.  
Κοκολάκη στη μνήμη των γο-  
νέων τους 5.000 δρχ.

— Η κ. Μαρία Χ. Γεωργίου  
Λουλάκη στη μνήμη του συζύ-  
γου της 5.000 δρχ.

— Η οικογένεια Κων/νου Κυ-  
ριακάκη στη μνήμη του πα-  
τέρα του 5.000 δρχ.

— Ο Μιχ. Βαβουρανάκης στη  
μνήμη των γονέων του 10.  
000 δρχ.

β) Για την προτομή της Στέλ-  
λας Μιχαλάκη

— Ο κ. Ιωάννης Κασωτάκης  
στος Δ/λος 10.000 δρχ.

— Η οικογένεια Κων. Γ. Στε-  
φανάκη, στη μνήμη των γονέ-  
ων της 5.000 δρχ.

— Γεώργιος Δ. Χρηστάκης  
5.000 δρχ.

γ) Για την Αναμνηστική Πλά-  
κα στο Βαχό

— Η οικογένεια Ιωάννου Γ.  
Ζερβουδάκη στη μνήμη των  
νεκρών τους 2.000 δρχ.

— Η οικογένεια Στέλιου Ν.  
Χρηστάκη, στη μνήμη των νε-  
κρών της 5.000 δρχ.

#### ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

### ΚΑΒΒΑΔΙΑ

Έβαν 83 (στοά Μουρτζή)  
ΤΗΛ. 242.040 — 230.067

- ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ
- ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ● ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ
- ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ● ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ
- ΚΑΡΤΕΣ ● ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ
- ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ Κ.Α.Π. ΕΝΤΥΠΑ

ΕΓΓΥΗΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ  
ΑΜΕΣΗ ΕΣΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

#### ΑΔΑΜ ΣΠΟΡ

ΜΑΡΙΝΑ ΠΑΠΑΜΑΣΤΟΡΑΚΗ

ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ 38

Τηλ. 252543

Παράκληση στους συνδρομητές των Β.Ν. να  
στείλουν τη συνδρομή τους. Όπως ξέρουν, τα  
Β.Ν. δεν έχουν άλλο πόρο. Κάθε καθυστέρηση,  
δυσκολεύει την συνέχιση της έκδοσής τους.

Η βιαννίτικη μουσική, και γενικά η κρητική μουσική, είναι πανάρχαιο δημιούργημα. Έχει τις ρίζες της στους Ετέο κρητες, διατηρήθηκε κι εξελίχθηκε ως τα σήμερα. Είναι η αρχαιοπρεπέστερη και γνησιότερη κρητική μουσική, ουσιαστικό κατάλοιπο του Επικουρικού και του μινωικού πολιτισμού. Η Βιάννος, ή Βιέννος, μια από τις αρχαιότερες πόλεις της Κρήτης, τη διατήρησε καιρούς και αιώνες, πρωτόγνωρη και ανήγγικτη, τραχιά και ωραία, εκφραστική και φανερή. Ως τα μέσα του αιώνα μας, κυριαρχούσε στη Βιάννο, στην επαρχία μας ο λακωνική, αντιλαλούσε στα στενά και στις ρύμες, στα λαγκάδια και στα βουνά της, στις παραλίες και τις ακρογιαλίες της.

Μερακλήδες οργανοπαίχτες γυρνούσαν τα στενασόκακα των χωριών μας, βραδιά παρά βραδιά, κι αντιλαλούσαν οι μαντινάδες, που έλεγαν τον πόνο, τον καημό τους, τη χαρά και την αγάπη. Πίνανε αποβραδής τη ρακή και το κρασάκι τους στα ταβερνάκια του χωριού κι ύστερα παρέα με τη λύρα, το βιολί και το λαγούτο, γυρίζανε όλο το χωριό και τραγουδούσαν:

«Της νύχτας ο τραγουδιστής  
μαραίνει πρασινάδες  
και ξεχωρίζει αντρόγυνα, παι-  
διά από τις μανάδες»  
Οι όμορφες Βιαννιτοπούλες, με τα δυό, τρία ή τέσσερα κουρλιά, ακούσανε τη βουερή καντάδα και ξυπνούσανε αμέ-

Του κ. ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΡΑΝΤΖΑΚΗ

σως. Ακούγανε με χαρά και συγκίνηση τους καλούς οργανοπαίχτες, τους γλυκόφωνους τραγουδιστές, τις όμορφες μαντινάδες.

«Ξύπνησε, πετροπέδικα, στρα-  
τάρισε στο δώμα,  
απού χεις τον παράδεισο στα  
χείλη και στο στόμα».

Σπαρταρούσε η όμορφη κο-  
πέλιά στη μεσοστενιά ακού-  
γοντας τις όμορφες μαντινά-  
δες, σιμιοτραγουδούσε κι αυ-  
τή, και πού να κοιμηθεί πιά!...

Κι ο γλυκόφωνος τραγουδι-  
στής, τρελός απ' αγάπη και  
συγκίνηση, επιμένει:

«Μες τη φωτιά να καίγομαι,  
σαν το κέρι να λειώνω,  
άθος να γίνει το κορμί για σε,  
δε μετανιώνω!»..

Κελαϊδεί το βιολί στα χέ-  
ρια του Σαββαντωνιού, πετού-  
νε από τον ασηθισισμό τους  
οι κανταδόροι στον αέρα τα  
σακάκια και τα καπέλα τους!

Αυτά γινότανε όλες τις σνά-  
δες τα βράδια, όλες τις όμορ-  
φες βραδιές, κι αντιλαλούσε  
το χωριό τραγούδι και χαρά,  
μουσική και αγάπη!...

Ιδιαίτερη εντύπωση προκα-  
λεί η ευαισθησία που διακρί-  
νεται το κρητικό τραγούδι, τις  
κρητικές μαντινάδες. Ηρωι-  
κές, ερωτικές, σκυπτικές, ύ-  
μνος στη φύση, ύμνος του  
κάλλους, έκφραση χαράς, λύ-  
πης, αγωνίας, ελπίδας. Δίστι-  
χα, πολύστιχα, τραγικά, σκυ-  
πτικά, ηρωικά τραγούδια δια-  
κρίνονται για τη λεπτότητα  
των αισθημάτων και βρίσκον-

ται σε χαρακτηριστική αντι-  
θεση με την τραχύτητα της  
ζωής, και με τους επί τούτους  
αιώνες αγώνες αναντίον των  
κατακτητών, Αράβων, Ένε-  
τών, Τούρκων, Γερμανών.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της  
βιαννίτικης μουσικής είναι ο  
γρήγορος ρυθμός και πολλές φο-  
ρές ο παραπονετικός τόνος, που  
διέπει τόσο τα λυπητερά όσο  
και τα εύθυμα τραγούδια, το  
μοιρολόι, τα τραγούδια της  
βάφτισης και του γάμου. Χα-  
ρακτηριστικό δείγμα της βιαν-  
νίτικης μουσικής είναι τα πα-  
λιά ριζίτικα τραγούδια, που  
δυστυχώς πάνε, χάνονται. Θυ-

μάμαι τον Οκτώβρη του  
1944, μετά τη νίκη γύρισε ο  
Γιάννης ο Παπαγιάννης, ο Α-  
μερικάνος, από τη φυλακή,  
που τον είχαν κλείσει οι Ιτα-  
λοί για την εθνική του δράση.  
Κάποτε τότε μια πρελή πα-  
ρέα, πήραμε το Σαββαντωνιό  
με το βιολί και πήγαμε στο  
σπίτι του. Υποδοχή απ' όλους  
τους, μεζέδες, λεβεντιές, χα-  
ρά. Λεβέντης ο Παπαγιάννης,  
τραγουδιστής ο Παπαγιάννης,  
γλεντζές ο Παπαγιάννης. Να  
μιας ιδέι, χαρές, γλέντι. Δεν  
τραγούδησε μαντινάδες. Τρα-  
γουδούσε το παλιό βιαννίτικο  
τραγούδι, που δεν το ξεχνώ  
ποτέ μου, και το παραθέτω  
όλο:

#### ΤΟ ΜΗΛΟ ΤΟ ΔΡΟΣΟΜΗΛΟ

«Το μήλο το δροσόμηλο, σαν έρθει του καιρού του,  
για κόβεται, για σήπεται, για μες το χύμα πέφτει,  
για πέφτει, για μαρούνεται, για κοτσυφός το τρώει,  
για πέφτει μέσα στα κλαδιά και τρώνε ντο οι περάτες...  
Ετσά 'ναι δα κι η κοπελιά, σαν έρθει του καιρού της,  
βρίσκει αφορμή τη μάνας της κι αιτία του κυρού της:  
— Μάνα, στη μέση δεν μπορώ, στην άκρη τρώνε οι ψύλοι,  
κι αν θέσω στα μπροσπόδια σας, τσουρλώ και πέφτω κάτω.  
Στρώστε μου όζω στην αυλή, όζω στο φεγγαράκι,  
ν' ακούω πέδικας λαλιά και του βοσκού κανάκι...  
Στρώνουν τζης όζω στην αυλή, όζω στο φεγγαράκι  
κι ακούει των πουλιών λαλιά και του βοσκού τραγούδι...  
Τη νύχτα πάω και θωρώ τέσσερα ποδαράκια,  
τα δυό 'ναι άσπρα και παχιά, τα δυό στίβανωμένα...  
— Σκύλα, βοσκόν αγάπης, σκύλα, βοσκόν επήρες...  
— Μάνα μου, αυτή 'ναι η αγάπη μου, αυτός είν' ο καλός  
μου...».

Πού είναι τώρα, αυτά τα  
παλιά κι όμορφα; Τα μουσικά  
όργανα που χρησιμοποιού-  
σαν οι παλιοί βιαννίτες οργα-  
νοπαίχτες, που ήταν όλοι τους  
λαϊκοί κι αυτοδίδακτοι, ήταν  
ο αυλός (μαντούρα), ο άσκαυ-  
λος (ασκομαντούρα), η λύρα,  
το λαούτο, το βιολί, το μαν-  
τολίνο.

#### 1. Αυλός, άσκαυλος (μαντού- ρα, ασκομαντούρα).

Μουσικό όργανο, που παί-  
ζεται με φύσημα από το στό-  
μα. Πνευστό μουσικό όργανο.  
Είναι πανάρχαιο μουσικό όρ-  
γανο. Στην αρχαιότητα πί-  
στευαν ότι εφευρέτης του ή-  
ταν ο πομπενικός θεός Πάν, ο  
πραγματοδότης Πάνας, ο θεός  
των βοσκών, των βουνών,  
των λοχμών και χαρσδρών.  
«Ω βουνοί και νάσαι!» τρα-  
γουδούσαν οι αρχαίοι. Τον  
αυλό του οι αρχαίοι τον έλε-  
γαν «σύριγγα του Πανός».  
Κατά την αρχαία εποχή εχρη-  
σιμοποιείτο πολύ, ιδιαίτερος  
μάλιστα κατά τις εορτές προς  
τιμήν του Διονύσου. Ήταν  
όργανο που σκόρπιζε ευθυμία  
και κλαρότητα. Τα γνωστότε-  
ρα είδη του ήταν: ο μονόσαυ-  
λος, απλό καλάμι με πολλές  
τρύπες, ο πλαγίσταυλος (μοιάζει  
με το σημερινό φλάουτο) και  
ο άσκαυλος. Η «σύριγγα του  
Πανός» ήταν επτά άνιασα καλά-  
μια το ένα κοντά στο άλλο,  
δεμένα σ' ένα πιά μεγαλύτερο  
με κερί, και κάθε καλάμι έβγανε  
τον δικό του ήχο, κι όλα μα-  
ζί δημιουργούσαν τη «σασαυ-  
λίσα» που λέμε και σήμερα.

Αυτός που ήξερε να παίζει  
τον αυλό λεγόταν αυλητής,  
και οι γυναίκες αυλητρίδες.  
Η αρχαία ποιήτρια Σαπφώ ή-  
ταν αυλητρίδα.

Την εποχή των παιδιών βιαν-  
νιτών ο αυλός (μαντούρα) γι-  
νότανε από καλάμι διαλεγμέ-  
νο από έμπειρο τεχνίτη. Πολ-  
λοί μερακλήδες, κυρίως βο-  
σκοί, την μαντούρα την έδε-  
ναν στην άκρη του ασκίου  
Ε. Κ. (κυρίως από δέρμα μικρού

τραγού), που φυσκύνεται με  
αέρα πριν αρχίσει το παίξιμο  
και γι' αυτό μπορεί να  
παίζει χωρίς τις διακοπές της  
αναπνοής. Αυτός είναι ο ά-  
σκαυλος των αρχαίων, η ασκο-  
μαντούρα όπως τη λέμε στη  
Βιάννο και στην άλλη Κρήτη.  
Την έπαιζαν οι βοσκοί μας  
στα βουνά και στις χαράδρες  
που έβοσκαν τα γίδια και τα  
πρόβατά τους.

Όλα τα παιδιά πριν από  
λίγα χρόνια, ήξεραν να κάνουν  
μαντούρες και τις έπαιζαν  
στους δρόμους και τα σακά-  
κια των χωριών μας.

Αλλά οι πιά μεγάλοι, κυρί-  
ως βοσκοί, έπαιζαν ασκομαν-  
τούρα (άσκαυλος), χόρευαν  
και γλεντούσαν με αυτήν. Αυ-  
τά τα γλέντια με ασκομαντού-  
ρα (άσκαυλο), τα «ασκόλια»  
των αρχαίων, είχαν μια ιδιαι-  
τερη λεβεντιά, και τραχύτη-  
τα, αλλά είχαν μια πρωτόγνω-  
ρη, ασυνήθιστη αμορφιά και  
γλυκύτητα.

Προσπάθησα και έμαθα τα  
ακόμα πολλών Βιαννιτών  
που παίζανε ασκομαντούρα,  
κι πιά πολλοί πέθαναν, λίγοι  
ζώνε ακόμα. Θα 'ναι ίσως κι  
άλλοι, αλλά πού να τους βρω  
όλους;

- 1) Γουρμειζέλης Μανώλης (γενν. το 1872). Είναι ο Πα-  
τούχας του Κονδυλάκη, δεινός  
τραγουδιστής, γλεντζές, κι ορ-  
γανοπαίχτης.
- 2) Μιχαλάκης Αντώνης, ε-  
ξαιρετικός στην ασκομαντούρα.
- 3) Καρτσάκης Κων/νος, σ'  
όλες τις παρές περιζήτητος.
- 4) Ραπτάκης Μιχαήλης, ο Μι-  
χάλης του Γιαννού, άριστος  
κυνηγός και τεχνίτης στην α-  
σκομαντούρα.

- 5) Πετράκης Χαράλαμπος
- 6) Πετράκης Γεώργιος
- 7) Παπαμπαθιακής Νικόλης  
(ο Σκαρβελάς).
- 8) Καραγιωργάκης Κωστής,  
ο Αραπόκωστας, άριστος τύ-  
πος, τραγουδιστής, κουβαρ-  
► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 3

### Εκείνοι που φεύγουν

#### ΣΤΕΛΙΟΣ ΦΙΟΡΑΚΗΣ

Πέθανε ξαφνικά από καρδι-  
ακή προσβολή και κηδεύτηκε  
στο Ηράκλειο ο δικηγόρος  
Στέλιος Φιοράκης σε ηλικία  
74 χρονών.

Ο Στέλιος Φιοράκης συνδέ-  
θηκε με την επαρχία μας νε-  
αρός δικηγόρος όταν παντρεύ-  
τηκε την Βασιλεία Πετράκη,  
με την οποία απέκτησε δυό  
παιδιά, τον Ίωνα σήμερα πρω-  
τοδική στην Αθήνα, και τον  
Σταύρο, φυσικό. Μετά τον  
πρώτο θάνατο της Βασιλεί-  
ας πήρε σε δεύτερο γάμο την  
επίσης συμπατριώτισσα Μα-  
ρία Μ. Πνευματικάκη, με την  
οποία απέκτησε μια κόρη,  
μαθήτρια Δημοτικού σήμερα.

Ο Στέλιος Φιοράκης, εξαιρε-  
τος δικηγόρος με πολύπλευρη  
μόρφωση, υπηρέτησε ως δικα-

στικός σε διάφορα Πρωτοδι-  
κεία και αργότερα εργάστηκε  
ως δικηγόρος στο Ηράκλειο,  
όπου διακρίθηκε μεταξύ των  
συναδέλφων του και είχε με-  
γάλη εκτίμηση από άλλους για  
τη συνεργατικότητα του.

Παράλληλα στο Ηράκλειο  
σ' έπτυξε πλούσια κοινωνική  
δραστή. Δυό μέρες πριν από το  
θάνατό του ο Ροταριανός Ό-  
μίλος τον τίμησε σε ειδική τε-  
λετή.

Στην κηδεία του παρευρέθη-  
καν αρκετοί δικηγόροι και πολ-  
λοί άλλοι κάτοικοι του Ηρα-  
κλείου. Από μέρος του Διηγω-  
ρικού Συλλόγου Ηρακλείου  
τον αποχωρέσαμε μέλος του  
Διοικητικού Συμβουλίου που  
εξέδωσε και ειδικό ψήφισμα  
για το θάνατό του.

#### ΜΕΓΑΚΛΗΣ ΑΓΑΠΑΚΗΣ

(1903—1989)

Πέθανε στις αρχές του μή-  
να ο Μεγακλής Γ. Αγαπάκης  
85 χρονών. Υπερήφανος στην  
καταγωγή, εγγονός του Αγωνι-  
σπή Κρητ. Επαναστάσεων  
καπετάν Σπυρίδωνος Αγαπά-  
κη. Άνθρωπος Βιαννίτης με  
αξιόλογη δράση στον εκπαι-  
σκευτικό και κοινωνικό τομέα  
και τους πολιτικούς αγώνες  
του χωριού του. Αποδοτικός  
και χρήσιμος. Εξαιρετικός τε-  
χνίτης ελασικόλαδευτής, μαθη-  
τής πρώτος Ιταλίου ελασικόλα-  
δευτών στη Βιάννο πριν από  
50 χρόνια. Υπηρέτησε την  
πατρίδα ως ακρακηνής Έλλη-  
νός και Κρητικός. Στη «Μά-  
χη της Κρήτης» το 1941 πρώ-  
τος εθελοντής στο εθελοντικό  
σώμα Βιαννιτών για τη συμ-  
μετοχή της Κοινότητας Άνω

Βιάννου στη μάχη της Κρή-  
της. Στην «Ιστορία της Κρή-  
της» του αείμνηστου Ιωάν.  
Μουρέλλου αναφέρεται, ως  
πολεμιστής, με άλλους αείμνη-  
στους χωριανούς του.

Συμμετείχε στις χαρές και  
τις πίκρες των φίλων του και  
χωριανών του.

Συμμέτοχος και στα κοινά,  
αρετός πολλές φορές Κοινоти-  
κός Πάσηςδος στον Κερατό-  
καμπο, που τον ανέπεσε πα-  
ρα πολύ και όπου όφρασε την  
τελευταία του πνοή.

Στην αθλητική σύζυγό του  
Ελευθερία, στους σκεπαιμώ-  
τους όλους και τις οικογένειές  
τους ευχόμαστε την εξ ύψους  
παρηγορία. Αιώνια η μνήμη  
του.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Table with 2 columns: Service name and phone number. Includes 'Υγειονομικές Σταθμές Βιάννου', 'Γιατρείο 'Αγροτικό Πεύκου', etc.

ΑΓΟΡΑΙΑ

Table with 2 columns: Name and phone number. Includes 'Πετράκης Χαρ. — Βιάννος', 'Ζαΐμάκης Θεόφιλος — Βιάννος', etc.

ΛΑΪΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Γράφει ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΕΜΜ. ΣΤΙΒΑΚΤΑΚΗΣ

5. Η ΓΑΤΑ ΣΥΝΤΕΚΝΙΣΣΑ

Μια φορά και ήσαν καιρού μια γάτα πήρε και βρήκε τους ποντικούς και τους είπε: — Ελάτε να φιλιώσουμε, να γίνουμε συντέκνιοι, να γλιτώσετε κι από μένα, γιατί σίγουρα κάποια μέρα θα σας ξεκάμω όλους.

Οι ποντικοί δέχτηκαν με χαρά την πρόταση της γάτας, φίλιωσαν και θα την έκαναν μάλλον και συντέκνισσα.

Τη μέρα που έκαναν τη συντέκνια και η γάτα βάφτιζε ένα ποντικόπουλο, στήσανε τρικούβερτο γλέντι. Όλοι οι ποντικοί πιάστηκαν από χορό με μεγάλη όρεξη.

Η γάτα καθόταν σε μίαν άκρη, κοίταζε τόσοι ποντικούς πιασμένους στο χορό, άναψαν τα σίματά της, ξέχασε την κουμπιριά, άρχισε να τους στραβοκοιτάζει κι ήταν έτοιμη να ορμήσει πάνω τους.

Στην «κομπρός μερά» του χορού είχε πιάσει ένα ποντικό με κομμένη την ουρά του, αλλά πολύ έξυπνος. Τότε ο ποντικός που έκανε το λυράρι είδε τη γάτα που τους λιαζόκοιταζε, κατέλαβε τις διαθούσες της κι άρχισε να τραγουδεί:

«Κι εσύ ποντική κολοβό καπ' την τρύπια του χορό κι η συντέκνισσα η γάτα κατ'ά μας έχει τα μάτια».

Ευτυχώς που το κολοβό ποντικό ήταν έξυπνο και κατάλαβε αμέσως αυτό που έλεγε ο λυράρης. Έδωσε λοιπόν το σύνθημα και στους άλλους ποντικούς και μπήκαν όλοι γρήγορα στις τρύπες τους κι έτσι γλιτώσαν από την κουμπιριά τους τη γάτα.

6. Η ΑΪΓΙΑ ΚΙ Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ

Μια φορά κι ήσαν καιρού ζού

ΜΟΥΣΙΚΗ, ΤΡΑΓΟΥΔΙ, ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 2

9) Αγαπάκης Γιώργης, ο Καλικάκης.

10) Μιχαλάκης Γιάννης, ο Εξαδάκτυλος.

Αυτοί οι χωριανοί, οι πιο πολλοί Λουτρακιανοί, με την τραχιά και ζωντανή φωνή τους, έδιναν έναν άλλο τόνο στα παλιά γλέντια, στους γάμους, στους αρραβώνες, στις χαρές και στα βαφτίσια, αφού κι οι παπάδες μερακλώνόντουσαν και τραγουδούσαν:

«Ήθελα να 'μουν δαντρί, σκιά να σου χαρίζω, πουλάκι να σου τραγουδώ κι ανθός να σου μυρίζω».

Βιάννος 30.1.1989

(Συνεχίζεται)

σαι στον ίδιο στάβλο μια αΐγιά κι ήνας γάιδαρος. Πολύ τούσαν τα βράδια και περνούσε έτσι η ώρα τους. Μια φορά ο γάιδαρος ρώτησε την αΐγιά:

— Πώς τα περνάς, μπρε αΐγλιά, είσαι ευχαριστημένη με τη ζωή που ζεις;

— Χάλια, γάιδαρέ μου, η ζωή μου είναι μαρτυρική. Όλη τη μέρα κάνω χωράφι, ακούω βρισιές και δέχομαι βουκεντρίες. Βσιρέθηκα τη ζωή μου.

— Εγώ θα σου πω τι θα κάμεις για να γλιτώσεις, της είπε ο γάιδαρος.

— Πές μου να σε χωράω και θα σου χρωστώ μεγάλη χάρη σ' όλη μου τη ζωή, του είπε η αΐγιά.

— Άκου λοιπόν. Θα πιάσεις να κάνεις την άρρωστη. Η αΐγιά άκουσε τη συμβουλή του γαΐδαρου και από την άλλη μέρα το πρωί έκανε την άρρωστη. Ούτε άχαρα έτρωγε ούτε νερό έπινε. Άκουσε τότε το αφεντικό της που έλεγε στη γυναίκα του:

— Γυναίκα, η αΐγιά μας είναι σε κακά χάλια. Πώς θα ποκάμουμε τα χωράφια μας; — Να ζέψουμε το γάιδαρο, άντρα μου, είπε η γυναίκα.

Έτσι, έζεψαν το γάιδαρο στο αλέτρι κι έκαναν ολημέρα χωράφι. Ολημέρα ο γάιδαρος άκουε τις βρισιές που άκουε μέχρι τότε η αΐγιά, δε χόταν τοσιμπιές με τη βουκεντρία και χτυπήματα με τη βέργα. Όταν βράδισσε, ζέεψαν το γάιδαρο και πήγαν στο στάβλο.

— Πώς τα πέρασε, γάιδαρε σήμερα; τον ρώτησε η αΐγιά.

— Εγώ καλά ται πέρασα, είπε ο γάιδαρος. Άκουσα όμως το αφεντικό μας που έλεγε πως θα σε σφάζει, για να μην φοβήσεις και χάσει ολότελα.

Μόλις άκουσε η αΐγιά αυτά τα λόγια, έγινε αμέσως περ δίκι κι έτρωγε άχυρα κι έπινε νερό όπως και πρώτα. Γι' αυτό την άλλη μέρα την ξαναέφεψαν τα αφεντικά της στο αλέτρι κι έκαναν χωράφι.

Έτσι ο γάιδαρος φάνηκε στη τη φορά έξυπνος, ξεγέλασε την αΐγιά και γλιτώσε από τον κουραστικό ζυγό.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ:

Βουκεντρία: χτύπημα με βουκέντρα
ζέψνω: ζεύω, βάζω στο ζυγό
ζεζεύω: βγάζω (λύνω) από το ζυγό
ξεκάνω: κατασπρέφω, σκοτώνω
σιμπός: μπροστά
περδίκι: (έγινε περδίκι): έγινε εντελώς καλά
πανώλω: τελειώνω το όργωμα
φοφώ: πεθαίνω (για ζώα).

Ο ΦΙΛΙΟΣΤΟΣ

Ήτανε Δευτερόλης, και οπό την πολλή κούφα, ήσκιζε ο ήλιος την πέτρα, γι' αυτό είχε βγει όλοι όξω, και κάθονταν στην ασκιανόδα της μουρνιάς. Ο Γιούδας, φαίνεται, δεν είχε δουλειά, κι είχε μαζώσει κεινιά τη μεσημέρα όλες ται βιόλες του χωριού στο καφενείο.

Πρώτος και καλύτερος ο Λαδούκος. Αυτό ήτανε το παρτσούκι του, γιατί τοντέ ήτρωε, δεν επιστρέφουντε ποτέ στη μαντίλα του, μόνο στη μανίκα του σάκου, που από το πολύ γούστο, ευαλίεσαν το λουστρίνι. Δεν του βρισκες όμως άλλο ψεγάδι. Δουλευτής και τίμιος. Καλόγνωμος και χωραπατζής. Όλους ται πείραζε, μα ό,τι και να του ζώνανε κι αυτουνού, δεν εμάνιζε ποτέ ντου. Μια στιγμή πήρε το μάτι του, από μια κόψη που κάνατε τα δώματα, τον Ζαχαρομίλη που ερχότανε από την πέρα ρούγα κι άρχιζε να γελά. Ετσά εγελοόσε, οντέν ήθελε πει πρώτα σιπτέο, και εγελοόσανε ευτύς κι οι αποδέλοισι.

— Εί όπου να 'ναι, παιδιά, θα προβάλει από το ρούκουνα ο Ζαχαρομίλης.

— Μωρέ, μοιράρης είσαι;

— Όχι μωρέ, μόνο είναι μια ολιά ώρα που επρόβαλε η ασκιανάδα της μπήρης του από το ρούκουνα. Δεν κατέω, από κοπέλια, ανέ θυμάστε στο γάμο με την κακομοίρα που τον ενεμάζωξε, πως δεν εμπό-

Του κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚ. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ ή ΖΕΡΒΑ Λαογράφου και στιχουργού

ριε να φιλήσει το κόνισμα, γιατί εκούμπα η μύτη του στο τζάμι. Κι ύστερα του το 'βαλε ο παπάς από κάτω από τη μύτη ντου κι ίσα ίσα που φίλησε την κορφή της κορνίζας. Τέτοιο εργάλειο δεν έχω ξαναδεί.

Δεν ήθελε κι άλλη αιτία η παρέα κι ήρχιζε τα γέλια. Είχε φανεί εντωμεταξύ κι ο Ζαχαρομίλης και πήρε χαμπάρι πως ήτανε, γι' αυτόν το χασοκόγε λαν, μα ήκαμε τον ανήξερο και αγύρευε το κίχ, για να ανοίξει το βόθρο ντου και να ξεθυμάνει. Γι' αυτό, τονε βγάλανε Ζαχαρομίλη, γιατί δεν άνοιγε την μπούκα του, μόνο για να βλαστημήξει ή να υβρίσει κεινένα.

Πριν να φτάξει στο ντουκιάνι, σφίγγει ο Λαδούκος χλουφτά—χλουφτά μέσα στο καφενείο κι είπε κάτι στον καφετζή, κι από βγήκε όξω. Από πίσω του εκλούθα ο καφετζής κι εβάστα μια καρέκλα, της την απόστασε κοντά στην παρέα. Ήφτασε ο Ζαχαρομίλης ολοφουρτούνιστος. Είδε την καρέκλα σδειανή και την ήπιασε να κάτσει.

Ήβανέ ντηνε ετισε, ήβανέ ντηνε σπείρι, δεν εμπόριε να τη απείει ντρέτα, γιατί 'τανε τα πόδια τζη, ξεσπασπαλιόμενα. Κεινιά την ώρα επρόβαλε κι ο καφετζής κουναγελαστός, κι είχε τα χέρια ντου στοί-

τσέπες της ποδιάς του. — Μπά και μου φώναξε, κουμπάρε Αντώνη, να σου φέρω πράμα, γιατί δεν καλογροικώ;

Ολόρθος ο Ζαχαρομίλης. — Από πού κι ωπαού, ορέ κατσαμπρόκο, είμασπε κουμπάροι; Ευτυχώς που δεν είναι επάθε κανείς άνθρωπος να σ' ακούσει, να ξεγιβεντιστώ, πως είμασπε κουμπάροι. Τρομπητρός να 'σαι, να μην ξαναπεις τέτοια κουβέντα. Όσο για τσουτσές, δεν ται βάνω με τσ' ανθρώπους, γιατί αυτοί 'ναι σαν και σένα. Όσο πως δεν ήκουσε τάχατες, μύγια να πετάξει ακούς το φτερό τζη. Κεινιά τη χάρη σου 'δωκε ο θεός, για να γροικάς είντα γίνεται σ' όλο το χωριό και να βάνεις σούφερα, να σκοτώνονται οι άνθρωποι. Άμε δα να μου φέρεις μια τσικουδιά, γιατί οντε σε θωρώ, μου φέρνεις ανεγούλα. Μα συ ήρθες και στάθηκες από πάνω μη σαν τον κερκιάτικα. Ντα κοντό δεν έχεις και καρέκλες, τσιπτεσάς αφήκανε το φιλιότσο μου μισερό.

— Δεν έχεις δίκιο, Αντωνιό. Ο παππούς μου 'λεγε πως ται 'χει αγοράσει από τη Χώρα ο κύρης του, οντεν ήκανε το ματπράτση, από ένα καλό ντουκιάνι, που 'κλεισε γιατί δεν είχε μουστερήδες. — Τα ίδια θα πάθει και του λόγου σου, δέν σλλάξεις κεφαλή και καρέκλες.

— Είντα δα σου κάμουμε κι αυτές τασανά χρονύ που ναι. Κι εγώ οντέν ήμουνε ντελικανής καλός ήμουνε.

— Κιαμέ... κοντό δεν ήσουνε και τετσός, Κιαμιά δε σε 'θελε, ούτε από παέ ούτε από τα γύρω χωριά, και πήγες από τη Μεσαρά, που δε σε κατέχανε, και ανεμάζωξες την τσιμπλού, που τηνε λυπήθηκε ο θεός και την ήπρε από τα χέρια σου ογλήγορα. Ντα κοντό δεν είχε η κακομοίρα και μια ζωή μαζί σου! Ευτυχώς και δεν ήκαμε κανένα ανέπιασμα να σου μοιάσει, γιατί 'θελα μαγαρίσει το χωριό σαν και τον κύρη του.

Αρχίνησε η πατούλια να γελά κι από μέσα εβγαίνανε όξω και δεν τζι 'βανε η ασκινάδα της μουρνιάς. Εσηκώθηκε ο Ζαχαρομίλης κι από τη μαντίτα ντου, εκουμισούντε το σουβλοπήγουνό ντου. Τον ήπιασε από τον μπέτη του σάκου.

— Εγώ, μωρέ σπανέ, εκοιμήθηκα σκιάς με γυναίκα, μα του λόγου σου, που άμα 'δες κι απόδες πως δε σου 'βανε κιαμιά μήλο στον κλήδονα, γιατί σε κατέχανε πως ήσουνα όλο κουσούρια, εζέπτεςε στον κουτσάβλο τη χήρα. Και θυμάσαι είντα σου 'πε: «Εγώ, Γιαννιό, ανέ με βάλει ο διάολος που 'τονε. Αυτή επήγαινε και ξαναπαντρευτώ, θα πάρω σκιάς άντρα». «Ντα είντα 'μοι, 'γω, Ρηνιώ, της λές. Δεν είμαι άντρας». «Αφού θες ν' ακούσεις είντα 'σαι, άκου να σου πω. Πρώτα πρώτα δεν έχεις μουστάκι ούτε γένια. Τα χέρια σου και τα πόδια σου είντα σαν τα ζυλικία, το μάτια σου είναι στραγγυλά σαν ται μπουκαλότρυπες, και τη

νύχτα φοβάσαι να βγεις όξω, να κάμεις δουλειά σου. Ανέ σου 'πεμπε τουλάχιστο ο θεός και βυζιά, ήθελα βρεις πιο εύκολα άντρα, κατά που λέμε στο 'χωριό» και σου 'κλεισε καπάμουτρα το πανωπόρι κι ήβαλες σαν το σκύλο την ορά στα σκέλια σου και χμ!! Άμε δα να μου φέρεις την τσικουδιά, γιατί, ανέ ανοίξω το στόμα μου και πω τα πρεπά σου, δεν θα σε ξεπλύνει ούτε ο Αναπαράρης. — Όλα τούτα που 'πες είναι του κόσμου αβγαניים.

Μπασμένος μέσα, και στο τσάκα τσάκα, ξαναβγαίνει με την τσικουδιά κι εβάστα σ' ένα πιστάκι κουκιά καθουρντισμένα (μαζούρι), γιατί δεν είχε θρούλα ντόντι. Μόλις είδε το μεζέ ο Ζαχαρομίλης, εβγήκε από τα ρούχα του.

— Πήγαινε, ζεζέκη, να μου φέρεις πράμα μαλακό, γιατί θέ σου τα βάλω εκεία που κατεις, και μαγαρίσω, τα κουκιά. Εδά στρώνει το παιχνιδί, είπανε μερκοί.

Επήρε χαμπάρι ο Ζαχαρομίλης και δεν τσ' άφηκε ετσά. Σύρνει μια φωνή του καφετζή.

— Για γιάγυρε να σου πώ.

— Είντά 'ναι, Αντωνιό. Εδά μιλεις καλά.

— Για φέρε σετουτσές ται μισιάστους σου από μια παχιά άχαρα, από δικού μου, γιατί θωρώ κι έχουσε ται μπουκές τους συνέχεια ανοιχτές και φαίνεται πως πεινούνε.

Σουφρέ η πατούλια. Κεινιά την ώρα ήφτασε ο σαμαράς, κι ήδωκε ένα σομάρι του Λαδούκο, που του το 'χε πάει για μπαλολόμα. Το 'βαλε, στον ώμο του, να το ποθέσει στο βατοσιπέτι, για να κάτσει μισολιά με την παρέα.

— Ντρέτα το σομάρι, Λαδούκο, του λέει ο Ζαχαρομίλης, γιατί ετουλόγο σου, πρέπει να το φορέεις, γιατί εκειουμά που το βάνεις, έχει πιο πολλή ανθρωπιά από ένα.

Εμάνισε ο Λαδούκος, επόθεσε με χίζα το σομάρι στο βατοσιπέτι.

— Εδά που μου 'δωκες την αφορμή, δα σε στολίσω σαν τον επιτάφιο.

Το πράμα 'θελα να σύρει μακρά, μα κεινιά την ώρα επάιρνα η Τραχανοκατερίνα και εδεροκαπάνιζε π' ατζά τζη και εζώνοιγε κιάλας οθε ρωτήξει κινείες είντα 'χει. (Τη βγάλανε Τραχανοκατερίνα γιατί την πιάσανε να σαντουκιάζει στην ποδιά τζης της γεϊτόμισσας τον τραχανά). Μα ετσά που δεν ται δίνανε σημασία, για να μην μπλέξει κινείες στα χέρια τζης, ετσά και δα για να τηνε κιλτίσουνε, ούτε που ξανόιγανε στην μπάντα που 'τονε. Αυτή επήγαινε και ξαναπαντρευτώ, θα πάρω σκιάς άντρα».

«Ντα είντα 'μοι, 'γω, Ρηνιώ, της λές. Δεν είμαι άντρας». «Αφού θες ν' ακούσεις είντα 'σαι, άκου να σου πω. Πρώτα πρώτα δεν έχεις μουστάκι ούτε γένια. Τα χέρια σου και τα πόδια σου είντα σαν τα ζυλικία, το μάτια σου είναι στραγγυλά σαν ται μπουκαλότρυπες, και τη

Συνεχίζεται

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΕΣΗΣ ΠΑΝΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΜΗΗΜΟΣΥΝΟΥ ΒΙΑΝΝΟΥ ΕΤΟΥΣ 1988

Table with 2 columns: Category and Amount. Includes 'Υπόλοιπο περασμένου έτους', 'ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ', 'ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ', etc.

Γενικό σύνολο εισπράξεων » 355.000

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes 'Για την ηγνητική κάλυψη του Μνημοσύνου', 'Για τον καθαρισμό του νιούσου του ηρώου', etc.

Γενικό σύνολο πληρωμών Υπόλοιπο για το νέο έτος Προς εξίσωση » 314.500 » 40.500 » 355.000

Αμειράς 31—1—1989 Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΗΗΜΟΣΥΝΟΥ

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΙΜ. ΧΑΤΖΑΚΗΣ Ιατρός Πνευμονολόγος Ιατρείο: Μεραμβέλλου 25 (πλ. Μουσείου) Δέχεται: 8—10 π.μ. και 5—8 μμ. Σάββατο με ραντεβού Τηλ. 223207 — 259711

## Συνεχίζεται ο αγώνας των μπανανοπαραγωγών

★ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1  
 έστειλε στο Υπουργείο Γεωργίας το παρακάτω έγγραφο του):

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ  
 ΑΡΒΗΣ

Αρβη 24)2)1989

ΠΡΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκοιτητικής Τμήμα Γ

ΚΟΙ.: 1. Γραφείο Υπουργού κ. Ποττάκη

2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Πισιώρη

3. Ειδικό Γραμματέα κ. Σεφεριάδη

4. Δ/ση Γεωργίας Ηρακλείου

5. Περιφερειάρχη Κρήτης

7. Βουλευτές Κρήτης.

Σε απάντηση της 3)2)89 επιστολής σας που υπογράφεται από τον ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου Γεωργίας κ. Σεφεριάδη, έχουμε να απαντήσουμε τα εξής:

Μας εκπλήσσει ο τρόπος που αρνήσθε ότι υποβλήθηκε σε σας η μελέτη, αφού γνωρίζετε πολύ καλά ότι κατ'επιλογήν το θέμα έχει συζητηθεί τόσο με τον κ. Σεφεριάδη, όσο και το τμήμα δενδροκοιτητικής του Υπουργείου με τον κ. Τρουλιάνο, εκπρόσωπο υπεύθυνο για την μελέτη και τον κ. Σανταμούρη Ματθαίο. Ο ίδιος ο μελετητής κ. Σανταμούρης παρέδωσε την οριστική μελέτη στον κ. Σεφεριάδη παρουσία και του Διευθυντή κ. Γακτσουλίου και είχαν λεπτομερή συζήτηση επί της μελέτης και του τρόπου παρουσιάσεως στις Βρυξέλλες. Είχατε τότε αναλάβει την υποχρέωση και υποσχεθήκατε να μεθοδεύσετε την παρουσίαση της μελέτης στις Βρυξέλλες με συνεργασία φορέων της Κρήτης (εκπρόσωπος τοπικής Αυτοδιοίκησης Δήμαρχος Σητείας κ. Νίκος Πετράκης), εκπρόσωπο των μελετητών και εκπροσώπων των μπανανοκαλλιεργητών.

Η ξαφνική διάψευση των λόγων σας μας δημιουργεί σοβαρές ακέφειες τίνων τα συμφέροντα υποστηρίζετε. Των αγροτών που αγωνιούν, γιατί τώρα καταστρέφονται και αδυνατούν να ξεπληρώσουν τα χρέη τους στην Αγροτική Τράπεζα ή των ολίγων μεγαλοεισαγωγέων που πολλαπλασιάζουν με διάφορους τρόπους τα πλούτη τους;

Με τιμή  
 Αγροτικός Σύλλογος Άρβης

**ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ**  
**ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΜΑΣ**

Αγαπητά «Βιαννίτικα Νέα»  
 Στο φύλλο 144 του Γενάρη δημοσιεύσατε μια επιστολή των μπανανοπαραγωγών της Κρήτης που διαμαρτύρονταν για την κυβερνητική πολιτική

BIANNOΣ, Η ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

★ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1  
 Τεκτικό του 9' αιώνα αναφέρεται ο επίσκοπος Βιάννης. (Βλ. Γερασιμ. Κονιδάρι, Αι επισκοπείες της Κρήτης κλπ. «Κρητικά Χρονικά» Ζ', πίν. Α και Β).

Πολύ ενδιαφέρουσες πρωτομηνιαίες σφραγίδες βρέθηκαν τελευταία στην ίδια την κωμόπολη. Στη θέση «Γαλανά Χάρκια» ερευνήθηκαν δύο τάφοι με εικοσάδα ταφικών πέλων, του τέλους της πρωτομηνιαίας περιόδου, με πλήθος λίθινων και πηλίνων αγγείων, σφραγίδων κλπ. (Βλ. Ν. Πλάτωνος, λήμμα Βιάννος στο συμπλήρωμα Λεξικού Ελευθεροδράκη).

στο θέμα της μπανάνας. Το ενδιαφέρον αυτό γράμμα εξεφράζε και μια αμφιβολία διατυπωμένη ως εξής: «Το ότι η ΕΟΚ πιέζει για εισαγωγή (μπανάνας) και ότι θα μας πάρει το κεφάλι αν δεν υπακούσουμε εμείς ΔΕΝ ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ».

Οι φίλοι μπανανοπαραγωγοί ασφαλώς δεν έχουν υπ' όψη τους:

1) Την ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ) που προωθεί την ενιαία εσωτερική αγορά.

2) Τις συνθήκες που έχει υπογράψει η ΕΟΚ με τις χώρες ΑΚΕ (Αφρικής — Καραϊβικής και Ειρηνικού) που διευκολύνουν την εισαγωγή στην Κοινότητα γεωργικών κυρίως προϊόντων και πρώτων υλών με ειδικό προτιμησιακό καθεστώς (μειωμένοι δασμοί για μια ποσότητα γεωργικών προϊόντων και αειλής εισαγωγή των βιομηχανικών πρώτων υλών) και

3) Τη συμφωνία σύνδεσης (ουσιαστικά) ΕΟΚ — Ισραήλ (το Ισραήλ είναι μπανανοπαραγωγός χώρα).

Η ΕΕΠ καθιερώνει την αρχή της ειδικής πλειοψηφίας στα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΟΚ με ένα σύστημα σταθμισμένης ψήφου (π.χ. στο Συμβούλιο Υπουργών σε τέτοιου είδους ψηφοφορία η Γαλλία διαθέτει 8 ψήφους όσες και η Ιταλία, Δ. Γερμανία, Μ. Βρετανία, η Ισπανία 5 και η Ελλάδα μόνο 3) καταργώντας την ομοφωνία, γεγονός που δυσχεραίνει τη θέση της χώρας μας στις διαπραγματεύσεις για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) που εκπονείται **κεντρικά** από τις Βρυξέλλες.

Η ΕΕΠ καθιερώνει επίσης την **ενιαία εσωτερική αγορά** η οποία «περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η **ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων**, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων» (άρθρο 13 της ΕΕΠ). Αυτό πρακτικά σημαίνει πως η χώρα μας δεν μπορεί να εμποδίσει την εισαγωγή μπανάνας από οποιαδήποτε άλλη χώρα — μέλος της ΕΟΚ, ούτε να επιβάλει προστατευτικούς εισαγωγικούς δασμούς.

Η ΕΟΚ εισάγει μπανάνα από χώρες του Γ' κόσμου (συγκεκριμένα από χώρες ΑΚΕ που έχουν υπογράψει τη συμφωνία Λομέ III μεταξύ ΕΟΚ — ΑΚΕ) και από το Ισραήλ. Η μπανάνα αυτή είναι φτηνή (στη Δυτική Γερμανία π.χ. στοιχίζει 2—2,5 μάρκα το κιλό δηλ. όχι περισσότερο από 200—250 δρχ.) και από 1)1) 1993 θα εισάγεται και στη χώρα μας σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της ΕΕΠ (κατάργηση των οικονομικών συνόρων ανάμεσα στις χώρες — μέλη). Αν η Ελλάδα επιδιώξει να ασκήσει εθνική πολιτική στο συγκεκριμένο θέμα (την φτανάνα) και αυτή η πολιτική έρθει σε σύγκρουση με την ελεύθερη αγορά της ΕΟΚ, τότε, ο οποιοσδήποτε ιδιώτης, πολίτης κράτους — μέλους της ΕΟΚ ή το οποιοδήποτε κράτος — μέλος μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων το οποίο έχει το **δικαίωμα να επιβάλει κυρώσεις** στην παρανομούσα χώρα, κυρώσεις **αμέσως εκτελεστές**.

Αυτή είναι η ωμή αλήθεια. ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΙΩΤΗΣ Φοιτητής — Αθήνα

## Παρατηρήσεις για τον Κρητικό Μινωικό πολιτ. και την Αρχαία Βιάννο

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1 των ανωτέρω πόλεων».

Επίσης ο κ. Μαστρογαμβράκης αναφέρεται στη ρωμαϊκή και βυζαντινή περίοδο της Κρήτης, την εντοκρατία και τουρκοκρατία και καταλήγει στην Επαρχία Βιάννου:

«Ως προς την Επαρχία Βιάννου και τους κατοίκους της παρατηρώ ειδικότερα τα εξής: Η Επαρχία Βιάννου ήταν μια από τις ενενήντα πολιτείες της Μινωικής Κρήτης. Βρίσκεται σε μικρή σχετικά απόσταση από την πόλη της Κνωστού που ήταν η πρωτεύουσα τότε της Κρήτης και γι' αυτό δέχτηκε αμέσως την επιρροή του μινωικού πολιτισμού. Οι Βιαννίτες τόσο κατά τη μινωική εποχή όσο και μεταγενέστερα ουδέποτε έκαμαν είτε αυτοτελώς είτε μεζή με άλλες πολιτείες κατακτητικούς πολέμους κατά οποιασδήποτε πολιτείας ή κράτους. Ούτε αναμείχθηκαν σε πειρατικές ή άλλες ληστρικές δραστηριότητες.

Επίσης τόσο στην ιστορία όσο και στη μυθολογία δεν αναφέρεται, όσο γνωρίζω, περίπτωση που οι Βιαννίτες εστάλησαν σε άλλες χώρες ως μισθοφορικός στρατός. Δεν μπορεί επομένως να υποστηριχθεί σοβαρά ότι και αυτούς χαρακτήριζε το δίπτυχο της πεπρακτικής δραστηριότητας και το ανάγλυφά τους στον έξω κόσμο ως μισθοφόρων στρατιωτών.

Το γεγονός ότι ο μινωικός πολιτισμός αμέσως από τους πρώτους χρόνους της εμφάνισής του ίσχυσε και εφαρμόστηκε στη Βιάννο με την πιο γνήσια μορφή του, αποδεικνύεται και από τα μνημειακά αξία αρχαιολογικά ευρήματα που αποκαλύφθηκαν κατά τις ανασκαφές που ενεργεί η αρχαιολογός κ. Αγγελική Λεμπέση στην περιοχή της Κοινοτήτος Κάτω Σύμης. Τα ευρήματα αυτά, όπως η ίδια αρχαιολόγος αναφέρει στην επιστολή της που δημοσιεύεται στο φύλλ. 135 της 30 Μαρτίου 1988 των Β.Ν., ανάγονται

στις μινωικές περιόδους παλαιονακτορική (2.000 — 1.700 π.Χ.) και νεονακτορική (1.700—1.450 π.Χ.) κατά τις οποίες ο μινωικός πολιτισμός αναπτύχθηκε στον υπέρτατο βαθμό.

Με τις ανασκαφές αυτές, όπως αναφέρεται στην επιστολή της κ. Λεμπέση, αποκαλύφθηκε το Ιερό του Ερμή Κεδρίτη και της Αφροδίτης, του οποίου η ακμή και η ακτινοβολία διατηρήθηκε ολόκληρη τη μινωική περίοδο και από τότε ως τον 3ο αιώνα μ.Χ. Η συνέχιση των ανασκαφών ασφαλώς θα φέρει στην επιφάνεια και άλλα ευρήματα μεγάλης αξίας προς όφελος ολόκληρης της επαρχίας Βιάννου, γιατί τότε θα αυξηθεί και ο υψηλός στάθμης τουρισμός. Είναι επιπλέον αναγκαίο να ενισχυθεί όχι μόνο ηθικά αλλά κυρίως υλικώς τόσο από τις κοινοτικές αρχές όσο και από όλους τους Βιαννίτες, οπουδήποτε και αν διαμένουν, η ανασκαφική προσπάθεια της αρχαιολογίας κ. Αγγελικής Λεμπέση.

Η Επαρχία Βιάννου γεωγραφικά καταλαμβάνει ολόκληρη τη νότια πλευρά του όρους Δίκτη, η οποία είναι επικλινή βραχώδης και ανώμαλη με μεγάλες δασικές και κτηνοτροφικές εκτάσεις. Από τη φύση αυτή του εδάφους δεν παρέχεται η ευκαρία για δημιουργία μεγάλων καλλιεργητικών εκτάσεων και η συγκέντρωση μεγάλου αριθμού ανθρώπων. Κατά συνέπεια δεν υπήρξαν ποτέ Βιαννίτες μεγαλοεμπορικοί.

Οι γνήσιοι γηγενείς Βιαννίτες, τόσο κατά την αρχαιότητα όσο και έκτοτε μέχρι σήμερα, διακρίνονται για το κάλλος της ψυχής, την ευγένεια, τη φιλοξενία, τη φιλαλληλία, τη φιλειρηνική τους διάθεση, το φιλότιμο, τη βαθιά και απαρύμλλη θρησκευτική πίστη και γενικώς για το υψηλό πνευματικό τους επίπεδο. Όλα αυτά τα προτερήματα επιφαίνονται κατά τον πιο θετικό και ανάλυφο τρόπο στις επιγραφές για τις σχέσεις μεταξύ των Βιαννιτών και των κατοίκων της Μικρασιατικής παραλιακής πόλεως Τέω, που δημοσιεύονται στα Β.Ν. και αποτελούν κατά τη σημερινή έννοια συνθήκες φιλίας, φιλοξενίας και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταξύ των δύο λαών.

Τέλος οι σημερινοί Βιαννίτες ασχολούνται κυρίως με τα γράμματα, τις επιστήμες και τις καλές τέχνες. Επίσης ασχολούνται και με την καλλιέργεια της μικρής εκτάσεως γης τους, κυρίως με ελαιόδενδρα που ο κλάδος τους αποτελεί το σύμβολο της ειρήνης, την οποία όλοι επιθυμούμε και ερχόμεθα να επικρατήσει σε ολόκληρο τον κόσμο

Αθήνα 29 Ιουλίου 1988

Ο Πρόεδρος  
 ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΠΑΘΑΚΗΣ  
 Ο Γεν. Γραμματέας  
 ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΟΥΡΝΙΕΖΑΚΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ  
 ΤΟΥ ΔΙΑΒΑΤΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ανακοινώνει ότι προτίθεται να αγοράσει το δικαίωμα γραφείο για τη στέγασή του.

Το γραφείο πρέπει να βρίσκεται στο κέντρο περίπου της Αθήνας και να έχει εμβαδόν 10—50 τετραγωνικά μέτρα.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να στείλουν τις προσφορές τους στο Σύλλογο μέχρι το τέλος Μαρτίου.

Ο Πρόεδρος  
 ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΠΑΘΑΚΗΣ  
 Ο Γεν. Γραμματέας  
 ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΟΥΡΝΙΕΖΑΚΗΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ  
 ΓΙΑΝ ΠΛΟΥΜΑΚΗΣ  
 Τοπογράφος Μηχ. Α.Π.Θ.

Ε. ΚΑΝΑΚΗ — ΠΛΟΥΜΑΚΗ  
 Πολιτικός Μηχ. ΕΜΠ.

Α. Δικαιοσύνης 21 — 71201 Ηράκλειο  
 Οικοδομικές άδειες — εργολαβίες — τοπογραφικά με υπερσύγχρονα ηλεκτρονικά μηχανήματα της WILD (TI 1000 + DI 1000)

Τηλ. 235623 — 287934

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΣΤΡΟΓΙΩΡΓΑΚΗΣ  
 ΓΕΩΠΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ

ΕΒΑΝΣ 77 ΗΡΑΚΛΕΙΟ  
 ΤΗΛ. 289.860 — 230.685

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΩ

ΣΧΕΔΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΝ. 797/85  
 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Ν. 1262  
 ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ — ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ  
 ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ — ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ

Τηλ. 235623 — 287934

## Χοροεπερίδα του «ΔΙΑΒΑΤΗ»

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 28)1)89 ο επτάστος πρωτοχρονιάτικος χορός του Συλλόγου μας. Το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρώινες ώρες, με τις λύρες του Αντώνη και Μανώλη Περιστέρη και το λαγούτο του Δημήτρη Σκουλά.

Ο μεγάλος τυχερός της βραδιάς, ο κ. Γιάννης Κασσαπάκης που κέρδισε μία ηλεκτρική σκούπα στην κλήρωση των δώρων.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν, όπως και κάθε χρόνο, ο βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Παλιός και μεγάλος φίλος της Βιάννου, στο σύνταγμα χαιρετισμό του, τόνισε τους ιδιαίτερους δεσμούς που τον συνδέουν με την Βιάννο. Καθηγήτης στο Γυμνάσιό μας τα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, αγάπησε πολύ τη Βιάννο, αλλά και αγαπήθηκε από τους Βιαννίτες.

Επίσης παρευρέθηκαν ο Διοικητής του ΙΚΑ κ. Φοίβος Ιωαννίδης και ο Διευθυντής του γραφείου του κ. Νίκος Καναβαράκης. Ο κ. Ιωαννίδης μας τόνισε ότι εξετάζει τις συνθήκες για την ίδρυση στη Βιάννο παραρτήματος ΙΚΑ και υποσχέθηκε ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα, και εφόσον οι συνθήκες είναι ευνοϊκές, θα προχωρήσει στην ίδρυση του παραρτήματος.

Ο Σύλλογος βρίσκεται σε στενή επαφή με τον Διοικητή του ΙΚΑ κ. Ιωαννίδη, για το θέμα αυτό, και ήδη πληροφορηθήκαμε ότι δόθηκαν οι σχετικές εντολές και ειδοποιήθηκαν σχετικά και ο πρόεδρος

της Κοινότητας κ. Νικήτας Βολωνάκης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του «ΔΙΑΒΑΤΗ» αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει θερμά τον κ. Ιωαννίδη. Τέτοιες αποφάσεις και ενέργειες τιμούν το Ίδρυμα που διοικείται, και εσάς προσωπικώς κ. Ιωαννίδη.

Μεγάλη η ανακούφιση που θα νιώσουν οι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ της επαρχίας Βιάννου, αφού δεν θα είναι πλέον υποχρεωμένοι να ταξιδεύουν στο Ηράκλειο ή στο Αρκαλοχώρι, ακόμα και για τη θεωρησή του βιβλιαρίου τους, όπως γίνεται μέχρι σήμερα.

Αθήνα 11)2)1989  
 Ο Πρόεδρος  
 ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΠΑΘΑΚΗΣ  
 Ο Γενικός Γραμματέας  
 ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΟΥΡΝΙΕΖΑΚΗΣ

Η ΕΛΜΕ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ  
 ΤΙΜΗΣΕ  
 ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΟΥΣ  
 ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Η ΕΛΜΕ Ηρακλείου, οργάνωσε μια σημαντική τελετή στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου Ηρακλείου (Λότζια), για να τιμήσει τους καθηγητές του Νομού Ηρακλείου που είχαν πάρει μέρος στην Εθνική Αντίσταση κατά τη διάρκεια της γερμανοϊταλικής κατοχής της χώρας μας. Στην εκδήλωση αυτή τιμήθηκαν πολλοί συνεπαρχιώτες μας καθηγητές, άλλοι πεθαμένοι ήδη και τρεις ζωντανοί. Λεπτομέρειες θα γράψουμε στο επόμενο φύλλο μας.

## Δωρεές για το Γηροκομείο Βιάννου

1) Στη μνήμη Δημητρίου Κουφαλιτάκη αντί στεφάνου οικογένεια κ.κ. Νίκου και Δώρας Διακουμάκου — Αθουσακή δρχ. 10.000.

2) Στη μνήμη του συζύγου της Δημητρίου Παπαδογιάννη, με τη συμπλήρωση εξετίας από το θάνατό του και στη μνήμη γονέων και αδελφού της, η Βασίλικη Παπαδογιάννη δρχ. 15.000.

3) Στη μνήμη της Άννας και λοιπών συγγενών προσφιλών της νεκρών, η κ. Αταλάνη χ. Μ. Κονδυλάκη δρχ. 10.000.

4) Στη μνήμη Αντωνίου Σπανάκη η σύζυγος του Καλλιόπη δρχ. 5.000.

5) Στη μνήμη Παρασκευής Κουφαλιτάκη αντί στεφάνου ο σύζυγος της Μιχάλης 10.000

6) Στη μνήμη των γονέων της Τίτου και Κατερίνας αδελφών και λοιπών συγγενών, η Κυριακή Παπαμστοράκη 50.000.

7) Στη μνήμη Παρασκευής Κουφαλιτάκη αντί στεφάνου η αδελφή της Κατίνα χ. Εμμ. Βλαχάκη και τα παιδιά της 20.000 δρχ.

8) Στη μνήμη Μαρίας Παπαμσταθαίου, η αδελφή της Γεωργία Μαστρογιωργάκη 5.000.

9) Καλλιόπη Κασιντάκου 100 δολάρια

10) Στη μνήμη Μεγακλή Αγαπάκη η σύζυγος του Ελευθερία αντί στεφάνου 5.000

11) Στη μνήμη Παρασκευής Κουφαλιτάκη αντί στεφάνου η κ. Δώρα Αθουσακή — Διακουμάκου δρχ. 10.000.

12) Στη μνήμη Παρασκευής Κουφαλιτάκη, αντί στεφάνου η κουνιάδα της Καλλιόπη χ. Αντ. Σπανάκη 5.000.

13) Στη μνήμη της γυναίκας του Αγγέλας ο Νίκος Παπαγιαννάκης δρχ. 10.000

14) Στη μνήμη Παρασκευής Κουφαλιτάκη αντί στεφάνου η οικογ. Ελευθερίου Α. Αγαπάκη δρχ. 5.000.

Όλους αυτούς καθώς και κεινούς που κατάθεσαν χρηματικά ποσά στα Β.Ν. και σε άλλες εφημερίδες η Επιτροπή Αποπεράτωσης του Γηροκομείου της Επαρχίας Βιάννου θερμά ευχαριστεί.

(Από την Επιτροπή Αποπεράτωσης Γηροκομείου Βιάννου).